

ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับ
ทักษะในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครูภาคใต้

นาย กังวล เอี่ยมสำอางค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-143-9

008519

OPINIONS OF COLLEGES SUPERVISORS AND STUDENT
TEACHERS CONCERNING SUPERVISORY SKILLS OF
TEACHERS COLLEGES' SUPERVISORS IN SOUTHERN
TEACHERS COLLEGES

Mr. Kungwol Iamsumang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1983

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า ประกอบด้วยสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและคำถามเกี่ยวกับทักษะในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ 5 ด้าน จำนวน 48 ข้อ ผู้วิจัยได้ส่งและเก็บแบบสอบถามในครั้งนี จากจำนวนแบบสอบถาม 483 ฉบับ ได้รับกลับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถให้วิจัยได้ 436 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.27

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับทักษะในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ทั้ง 5 ด้าน สรุปได้ดังนี้
  - 1.1 ทักษะในด้านการเป็นผู้นำ ปรากฏว่า ทั้งอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอน เห็นว่า อาจารย์นิเทศก์มีทักษะหรือแสดงออกมาให้เห็นอยู่ในระดับน้อย
  - 1.2 ทักษะในด้านการมนุษยสัมพันธ์ ปรากฏว่า ทั้งอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์มีทักษะหรือแสดงออกมาให้เห็นอยู่ในระดับมาก
  - 1.3 ทักษะในด้านการชวนการหมู่พวก ปรากฏว่า ทั้งอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์มีทักษะหรือแสดงออกมาให้เห็นอยู่ในระดับน้อย
  - 1.4 ทักษะในด้านการบริหารงานบุคคล ปรากฏว่า ทั้งอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอน เห็นว่า อาจารย์นิเทศก์มีทักษะหรือแสดงออกให้เห็นอยู่ในระดับมาก
  - 1.5 ทักษะในด้านการประเมินผล ปรากฏว่าทั้งอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนเห็นว่า อาจารย์นิเทศก์มีทักษะหรือแสดงออกมาให้เห็นอยู่ในระดับมาก
2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับทักษะในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ทั้ง 5 ด้าน โดยการหาค่าทีแล้วปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐1 ทุกด้าน

Thesis Title   Opinions of Colleges Supervisors and Student
                         Teachers Concerning Supervisory Skills of
                         Teachers Colleges' Supervisors in Southern
                         Teachers Colleges.

Name   Mr. Kungwol Iamsumang

Thesis Advisor   Assistant Professor Noppongs Bunyajitradulya

Department   Educational Administration

Academic Year   1982

ABSTRACT

The Purposes of the Study:

1. To study the colleges supervisors' and student teachers' opinions concerning five supervisory skills of teachers colleges' supervisors in Southern Teachers Colleges.
2. To compare the opinions of the colleges supervisors and the student teachers concerning five supervisory skills of teachers colleges' supervisors in Southern Teachers Colleges.

Hypothesis:

The opinions of the colleges supervisors and the student teachers concerning supervisory skill of teachers colleges' supervisors in Southern Teachers Colleges are different.

Procedure:

The sample used in this reasearch was composed of two groups of persons: 159 teachers colleges' supervisors and 324 undergraduate student Teachers from five Southern Teachers Colleges selected by simple random sampling.

The instrument used in this researh was composed of questionnaires including a check-list and a rating scale. This instrument included questions about the status of the colleges supervisors, student teachers and about five aspects of the supervisory skills of teachers colleges' supervisors, totaling 48 items. A total of 436 questionnaires out of 483 copies were returned, and were the completed copies, of 90.27 percent of the total were analyzed.

The statistical methods used in this research were percentages, means, standard deviations, and the t-test.

Findings:

1. The opinions of the colleges supervisors and student teachers concerning supervisory skill of teachers colleges' supervisors in five aspects are as follows:

1.1 In the aspect of leadership, both colleges supervisors and student teachers indicated that the colleges supervisors in general performed at the below average level.

1.2 In the aspect in human relations, both colleges supervisors and student teachers indicated that the colleges

supervisors in general performed at the above average level.

1.3 In the aspect of group process, both colleges supervisors and student teachers indicated that the colleges supervisors performed at the below average level.

1.4 In the aspect of personnel administration, both colleges supervisors and student teachers indicated that the colleges supervisors performed at the above average level.

1.5 In the aspect of evaluation, both colleges supervisors and student teachers indicated that the colleges supervisors performed at the above average level.

2. When the opinions of the colleges supervisors and student teachers are compared regarding the above five aspects using the t-test, the two groups are seen to disagree significantly at the .01 level.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราภุคย์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้แนวคิด และตรวจสอบความถูกต้องต่าง ๆ ด้วยความเสียสละเป็นอย่างดี

การสร้างและปรับปรุงแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล ศาสตราจารย์ สุนัน อมรวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา แฉมมณี รองศาสตราจารย์ ดร. สุจริต เพียรชอบ รองศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เฌรยอค ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สังก ดุพหรานันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ ชิตพงศ์ อาจารย์ ดร. โชติ เพชรรัตน์ อาจารย์ พะนอม แก้วกำเน็ค อาจารย์ ดร. โกสินทร์ รังสิยาพันธ์ และอาจารย์ ดร. รัตนา กิริพานิช นอกจากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือในการชักเถามบทคัดย่อภาษาอังกฤษจาก Dr. Donald A. Leusche1 ทำให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์มีคุณค่ายิ่งขึ้น

ในคํานการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ได้รับความร่วมมืออย่างดีจาก อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนในวิทยาลัยครุภาคใต้

นอกเหนือจากบุคคลที่กล่าวแล้ว ยังมีผู้มีพระคุณตลอดมาตลอดชีวิต ซึ่งไม่อาจกล่าวนาม ได้หมด ได้ให้ความสนับสนุนทั้งในคํานก่าดังใจ ก่าดังกาย และก่าดังความคิดมาตั้งแต่เริ่มต้น จนเสร็จสิ้นการวิจัย

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ. โอกาสนี้

กังวล เข้มสาอังก

พฤษภาคม 2526

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
รายการตารางประกอบ	๙

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประโยชน์ของการวิจัย	8
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	10
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย	11
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	13
การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู	15
บทบาทของอาจารย์นิเทศก์	17
ทักษะในการนิเทศการศึกษา	24
3. วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	42
สมมติฐานของการวิจัย	42
กลุ่มตัวอย่างประชากร	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การสร้างแบบสอบถาม	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	46
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
คำอธิบายเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์	49
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	74
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	74
สมมติฐานของการวิจัย	74
วิธีดำเนินการวิจัย	74
สรุปผลของการวิจัย	75
การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	78
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	84
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	91
ประวัติผู้เขียน	101

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนแบบสอบถามที่แจกไปและที่ได้รับคืนมา	46
2. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	51
3. จำนวนอาจารย์นิเทศก์ที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	52
4. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา	52
5. จำนวนอาจารย์นิเทศก์ที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ ในการนิเทศการสอน	53
6. ทักษะในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ด้านความเป็นผู้นำตาม ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนใน วิทยาลัยครูภาคใต้	54
7. ทักษะในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ด้านมนุษยสัมพันธ์ตาม ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนใน วิทยาลัยครูภาคใต้	58
8. ทักษะในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ด้านกระบวนการหมู่พวก ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนใน วิทยาลัยครูภาคใต้	62
9. ทักษะในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ด้านการบริหารงานบุคคล ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนใน วิทยาลัยครูภาคใต้	65
10. ทักษะในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ด้านการประเมินผล ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนใน วิทยาลัยครูภาคใต้	69

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11. เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับทักษะในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์	72